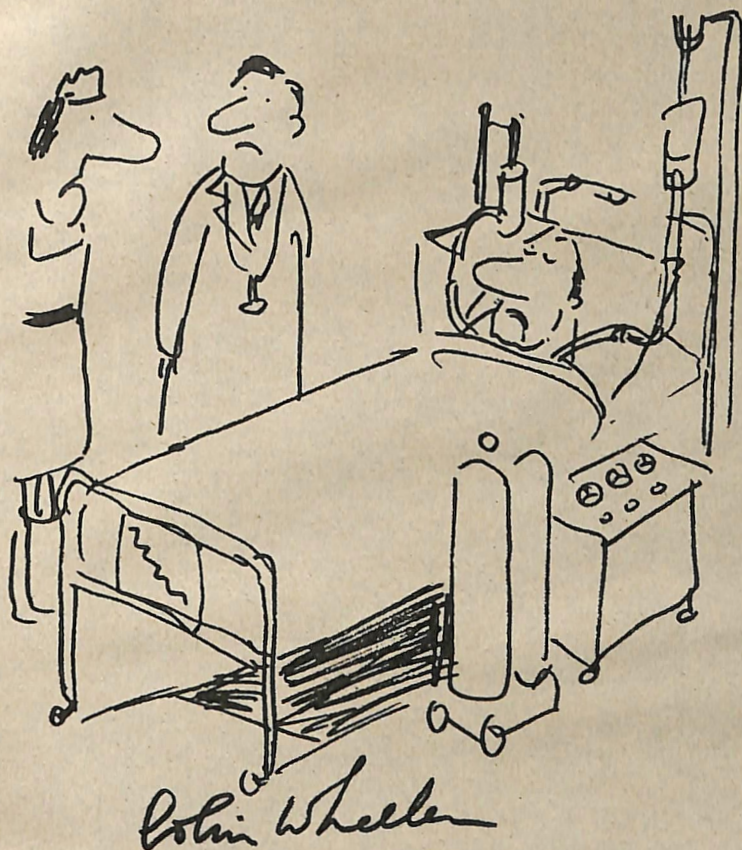

„Een ernstig emanicipatie-syndroom”
(uit The New Humanist van dec. 1975)

Emancipatie betekent niet alleen, dat in ziekenhuizen en verpleeginrichtingen de patiënt-zelf iets te vertellen wil hebben.

Emancipatie betekent ook, dat ongelovigen, vrijdenkers, humanisten beschouwd en behandeld willen worden als mensen die volkomen gelijkwaardig zijn aan gelovigen.

Over de nog altijd voorkomende diskriminatie van buitenkerkelijken schrijft Rob Tielman op deze pagina.

In deze Humanist

- Berichten van het Hoofdbestuur worden deze maal eens verzorgd door Mr. Sentrop. Pag. 2
- Het Humanistisch Verbond sprak met kamerleden en de voorzitter brengt hierover verslag uit. Pag. 3
- De onrustbarende stijging van het alcoholgebruik in Nederland gaf de redactie aanleiding, een geharnaste strijd tegen dit kwaad aan het woord te laten. Lees het artikel van Sake Bouma op pag. 4.
- Piet Brinkman werkt aan een goed idee, naar aanleiding van de komende T.V. uitzending op zondag 18 dec. over „een staatsvijand zoals jij en ik”. Zie pag. 7.
- De Vrije Gemeente bestaat 100 jaar. Piet Spigt schrijft een korte terugblik op pag. 5.

Emancipatie

In de begintijd van het Humanistisch Verbond is de emancipatie van buitenkerkelijken een belangrijke doelstelling geweest. Op allerlei gebieden immers werden mensen op grond van hun buitenkerkelijkheid achtergesteld.

Daar is gelukkig in veel opzichten verandering in gekomen. In de zestiger jaren is zelfs wel eens gedacht dat we er eigenlijk al waren. Er werd door sommigen wel eens schamper gesproken over de ene plattelandsbibliotheek waar nog geen buitenkerkelijke in het bestuur zat.

Inmiddels weten we wel beter. Ondanks het feit dat de buitenkerkelijkheid nog steeds stijgt, en ondanks dat recent NIPO-onderzoek heeft aangetoond dat 19% van de bevolking zich humanist noemt, vindt er nog steeds achterstelling plaats.

Eigenlijk is dat ook niet zo verwonderlijk: getallen alleen maken nog geen macht. Wil men maatschappelijk meetellen dan zal men zich moeten organiseren. Dan zal men een tegenwicht moeten vormen tegen de traditioneel gegroeide machtsposities.

Neem bijvoorbeeld de gezondheidszorg en het welzijns-werk. Zij worden vrijwel uitsluitend uit algemene middelen betaald, maar in onevenredige mate door confessionele besturen beheerd.

Neem bijvoorbeeld het onderwijs. Als daar bezuinigd moet worden omdat de leerlingenaantallen terug lopen, dreigt het bijzonder onderwijs zijn monopoliepositie eerder te versterken dan te verzwakken.

Het feit dat de buitenkerkelijke positie is achtergebleven bij de feitelijke ontwikkelingen is niet alleen het gevolg van tegenwerking van confessionele zijde, **maar ook van onachtzaamheid van buitenkerkelijken zelf.**

Hoe vaak is het niet voorgekomen dat instellingen zogenaamd werden geneutraliseerd, zonder dat de traditionele confessionele posities werden verlaten?

Hoe vaak konden „neutrale” instellingen omderwille van die neutraliteit geen voldoende tegenspel bieden tegen confessionele instellingen?

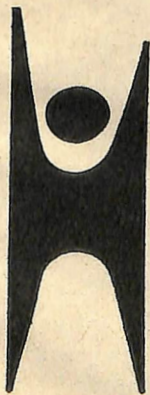
Het bestaan van „neutrale” instellingen naast confessionele is eigenlijk onjuist. Ofwel kies je voor neutrale voorzieningen, maar dan dient iedereen daar ook gebruik van te maken, ofwel vind je de levensovertuiging een belangrijk criterium, maar dan dient de verdeling ook overeen te komen met de reële maatschappelijke verhoudingen.

Het is bekend dat veel buitenkerkelijken moeite hebben met het zich organiseren: je wilt juist af van kerkje spelen en verzuiling.

Het is van belang dat deze buitenkerkelijken gaan beseffen dat het langs de kant blijven staan in hoge mate bijdraagt tot het in stand houden van de ongewenste maatschappelijke verhoudingen.

Daarom is de emancipatie van buitenkerkelijken nog steeds een belangrijke doelstelling van het Verbond.

R.T.

Hoofdbestuur

De laatste tijd is in de wereld van het georganiseerde humanisme opnieuw discussie ontstaan over de eigen humanistische identiteit.

Ook het HB besteedde daar in zijn vergadering van 18 november, samen met gasten van de hoofdbesturen HSHB en De Vrije Gedachte, aandacht aan.

Aanleiding was de bespreking met een HSHB-delegatie, die het HB regelmatig houdt. De Vrijdenkers die evenals het HV participeren in de HSHB, waren daar voor het eerst bij uitgenodigd.

Op het laatste Humanitas-congres is voorkeur uitgesproken voor buurt- en wijkgerichte HSHB-huizen boven huizen met een duidelijke eigen humanistische identiteit (het z.g. punt F-2 van het congresbesluit). Het HSHB-bestuur heeft hiertegen in de laatste HSHB-stichtingsraad stelling genomen; men wil het humanistische karakter van de huizen behouden.

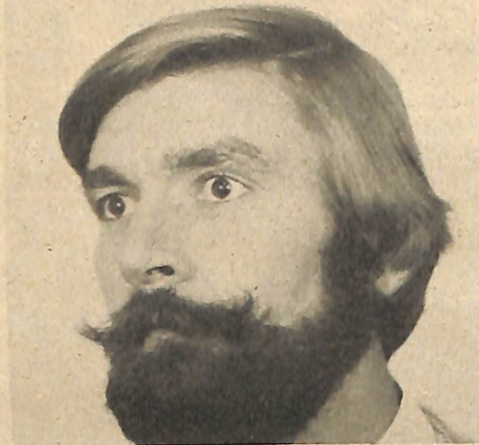
Dit standpunt wordt zowel in ons HB als bij de Vrije Gedachte van harte gedeeld. In het land blijkt men nogal eens problemen te hebben met de manier waarop zulks in de praktijk gestalte moet krijgen.

De besturen van HV en HSHB hebben nu besloten tot overleg, teneinde tot aanbevelingen daarover te komen. De Vrijdenkers worden daarbij betrokken.

Ook de bezetting van HSHB-huizen met humanistische gegadigden geeft nogal eens

problemen, doordat in verband met gemeentelijke verordeningen voorrang gegeven moet worden aan gegadigden uit de gemeente, humanist of niet.

Over de humanistische identiteit, die ook bij Humanitas sterk in discussie is, zal binnenkort overleg plaats vinden tussen ons HB en het Dagelijks bestuur van Humanitas, mede i.v.m. de regionalisatie van het welzijnswerk.

Mr. J. W. H. B. Sentrop, lid van het Hoofdbestuur. In zijn functie van 2-de secretaris schrijft hij deze maal het verslag van de HB-vergadering d.d. 18 nov.

Men schijnt ook bij Humanitas niet onverdeeld gelukkig te zijn met de centraliserendstendens binnen die organisatie.

Het HB boog zich in eerste instantie over de begroting-1978. De algemene indruk was: een voorzichtige begroting, waarmee het huidige beleid kan worden voortgezet. Het begrote tekort van plm. f 20.000 kan bij een opnieuw meevallende exploitatie beperkt worden. Enige mogelijkheden tot bezuiniging worden nog nader onderzocht. Op 16 dec. volgt de tweede lezing.

De Humanistische Stichting Socrates – waar zich geen discussie over de „k” voordoet – krijgt binnenkort nieuwe statuten, aangepast aan de huidige werkwijze. Een concept voor die statuten kreeg het groene licht van het HB; de nieuwe stichtingacte zal binnenkort bij de notaris worden verleden.

Verder besloot het HB om ter voorziening in de vakature-de Mink in de Verbondsraad voor te dragen: C. J. de Ronde, burgemeester van den Briel en voorzitter van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs. Cees Noordewier, publiciteitsadviseur van het Verbond, werd per 1 jan. 1978 voor een jaar in die functie herbenoemd. Er is veel waardering voor zijn werk, dat hij als vrijwilliger verricht.

Bij het vaste agendapunt „Actualiteiten” werd mededeling gedaan van de officiële aanbieding van de beroepscode voor humanistische geestelijke raadsleden. Deze zal na twee jaar aan de opgedane praktijkervaringen worden getoetst.

Sentrop

Wat God hoort

Op de haltes van het Amsterdamse Openbaar Vervoer wordt veel geleden. Trams, die maar niet komen, tochtige tramhuisjes, waarvan de ruiten stukgeslagen worden, zodra ze er weer zijn ingezet, bussen die propvol voorbijrijden, omdat er toch geen muis meer kijken en als het je gelukt is, om binnen te komen, zijn daar weer de zakkenrollers, die je belagen, en juist daar staat dan op de haltepaaltjes, dat je niet vloeken mag, omdat God het hoort.

Juist daarom is het ook, denk ik, dat die boodschap „God hoort u vloek niet” al veel pennen in beweging heeft gebracht en zelfs de TV heeft bereikt.

Op zichzelf is dat verwonderlijk, want sinds jaar en dag hangen in de trams en overal waarschuwingen tegen 't vloeken en geen Amsterdammer, die er ooit warm of koud van werd. We zijn wel wat gewend, wat opschriften en leuzen betreft. Zo staat er bijvoorbeeld al jarenlang in een buurt in Amsterdam Oost „Leve Dubcek” op de muren van de huizen gekalkt. Een herinnering aan afschuwelijke gebeurtenissen, maar niemand let er meer op. 't Doet nu zelfs vrolijk aan, alsof ze daar iets aan 't vieren zijn.

Nu hebben we dan God weer, die 't vloeken hoort. Dat is trouwens geen nieuws, want bij ons thuis hoorde God altijd alles. Hij zag ook alles. Behalve in de Sinterklaastijd, want dan werd z'n taak overgenomen door Sint en Piet. Dat was eigenlijk gevaarlijker, want dat kon je duperen op zeer korte termijn. God werkte meer op de lange duur en dan in 't groot, met een oorlog of een natuurramp of zo. In 1940 vertelde onze dominee ons in de kerk tenminste, dat God de Duitsers gebruikt had, om het Nederlandse volk te straffen voor z'n goddeloos gedrag: vloeken onder andere en in 't Zuiden op de kermis schieten op Maria-beelden. Als onschuldige kreeg je er dan danig de smoor in, maar blijkbaar is het bij God ook zo, net als destijds bij de rellen hier in Amsterdam, dat meestal de verkeerden de klappen krijgen.

Inmiddels hebben enkele Amsterdammers alweer een oplossing gevonden voor die nieuwste dreigende mededeling door toevoeging met viltstift van één enkele letter, zodat nu overal te lezen staat: „God hoort uw Vloek niet”. Dat was dan dat.

Laatst zat ik in de tram, toen er een nogal opgewonden jonge vrouw binnenkwam met een kind van ongeveer een jaar. Een lief kind dat er behoorlijk verzorgd uitzag. Zijzelf trouwens ook, maar ze was buiten zichzelf. „Stout kindje, hè, stout kindje, hè”, begon ze onmiddellijk, „kindje naar weeshuis brengen, kindje naar weeshuis brengen, kan niet opvoeden, kan niet opvoeden, vergeet eten te geven, vergeet eten te geven”. Alles herhaalde ze eindeloos, terwijl ze aan één stuk door op haar hoofd zat te krabben. Ze zat een eindje bij mij vandaan, maar de mensen, die bij haar zaten, begonnen haar kalmerend toe te spreken. 't Hielp niet, steeds begon ze weer.

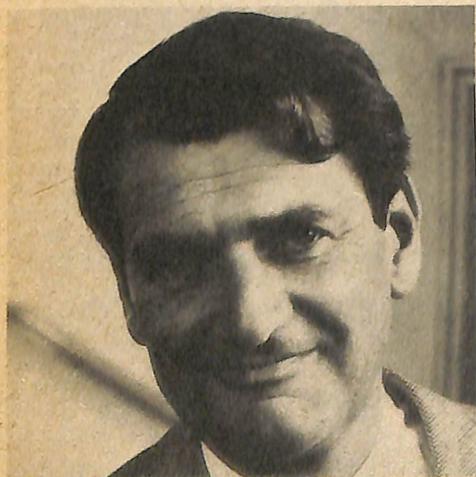
Opeens hoorde ik het kind huilen. Ik zag, dat een andere vrouw het op schoot had en ik begreep uit de consternatie, dat ze het van de moeder had afgepakt, toen die bezig was het kind de keel dicht te knijpen. „Niet politie bellen”, gilte ze, „'k wil m'n kindje terug,” en dat steeds vlugger achter elkaar. De vrouw met het kind op schoot legde haar geduldig uit, dat ze haar kindje niet pijn mocht doen, want dan ging het huilen. „Ik zal met u meegaan”, zei de mevrouw, maar de moeder had haar kind alweer te pakken en vluchtte de volgende halte de tram uit. Machteloos en verbijsterd keken we haar na. „Godallemachtig”, verzuchtte een meneer, die tegenover me zat, uit de grond van z'n hart. En dát hoorde God dan. Volgens de haltepaaltjes. Of niet.

Ans Spigt

**CENTRAAL BUREAU
de kantoren van het
HUMANISTISCH VERBOND
zijn van 27 t/m 30 december
gesloten**

Burgemeester C. J. de Ronde van Brielle was van 1968 tot 1973 lid van het Hoofdbestuur.

Hij wordt nu voorgedragen als lid van de Verbondsraad in de vakature-de Mink. Landelijk is hij bekend in zijn functie van voorzitter van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs.

Het Humanistisch Verbond sprak met Kamerleden

In de Humanist van 15 juni '77 stond het Memorandum dat het Humanistisch Verbond had gestuurd aan Den Uyl en de Tweede Kamerfracties. In dat Memorandum werd ingegaan op de achterstelling van humanisten en andere buitenkerkelijken, en werd een humanistische visie gegeven op enkele actuele politieke vraagstukken.

In de afgelopen maanden hebben enkele leden van het hoofdbestuur gesprekken gevoerd met delegaties van de Tweede Kamerfracties van PvdA, VVD, en D'66. In dit artikel wil ik een kort overzicht geven van de belangrijkste onderwerpen uit die besprekingen.

Allereerst is de vraag van belang waarom het HV dit Memorandum heeft opgesteld, rondgestuurd en ter discussie heeft gesteld bij deze partijen. Het Verbond is een levensbeschouwelijke organisatie en geen politieke partij. Het HV zal zich dan ook niet partijpolitiek kunnen binden.

Maar ook een levensbeschouwelijke organisatie staat niet buiten de maatschappij. Allereerst al niet omdat een levensbeschouwing leidt tot bepaalde opvattingen over mens en maatschappij. Vanuit onze levensvisie kunnen wij het maatschappelijk gebeuren kritisch volgen.

Het is van groot belang dat politici en politieke partijen kritisch gevolgd worden. Politiek kan nu eenmaal niet anders bestaan dan met behulp van compromissen. De weg van compromissen kan een gevaarlijke zijn: een voortdurend toetsen op beginselen kan waarborgen bieden tegen een teveel afglijden.

In de tweede plaats heeft het HV te maken met concrete belangen: de belangen van de eigen organisatie, maar ook die van mensen die op grond van hun levensovertuiging worden achtergesteld.

In de praktijk van de Nederlandse politiek zit het CDA op de wip. Het CDA kan liberalen en socialisten tegen elkaar uitspelen juist als het gaat om punten die voor ons van belang zijn. Wij moeten ervoor zorgen dat voldoende tegenspel geboden kan worden. Niet omdat wij tegen christelijke ethiek zouden zijn (iedereen mag zelf bepalen wat hij/zij denken wil), maar wel omdat wij er tegen zijn dat één ethiek tot dé ethiek zou worden. Dat gevaar is het grootst als christelijke politiek vrij spel zou krijgen. Uit het Memorandum blijkt dat onze zorg niet ongegrond is. Wij hebben met name de drie grootste niet-confessionele partijen van onze zorg op de hoogte gebracht. (Daarmee willen wij de kleinere niet-confessionele partijen niet passeren, maar we beschikken helaas slechts over beperkte middelen).

Het is ons gebleken dat wij op een gewillig oog kunnen rekenen. Mevrouw Kappeyne v. d. Copello (VVD) stelde dat wij dit eigenlijk al veel eerder hadden moeten doen. Wij hebben afgesproken in de toekomst intensiever met kamerleden contacten te zullen onderhouden. Ook is nadere (cijfermatige) informatie toegezegd over allerlei zaken.

Een belangrijk punt van gesprek was de confessionele machtspositie in welzijns-

werk, gezondheidszorg en onderwijs. Zowel landelijk als plaatselijk moet een gelijkwaardige rol aan de verschillende levensovertuigingen worden toegekend.

Op die gebieden waar de levensovertuiging geen primaire functie vervult dienen neutrale instellingen voor iedereen open te staan.

Op die gebieden waar de levensovertuiging wel een belangrijke rol speelt, dient men zoveel mogelijk van de vrije keuze der burgers uit te gaan en niet alleen maar tradities voort te zetten.

Een ander belangrijk punt van bespreking was de SCHEIDING VAN KERK EN STAAT: de overheid mag geen levensbeschouwingen bevoorrechten maar dient de maatschappelijke levensbeschouwelijke pluriformiteit te respecteren.

Dit dient ook in de wetgeving tot uiting te komen, als het gaat om zaken als abortus, euthanasie, zedelijkheids- en relatiewetgeving, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de houding t.o.v. minderheidsgroepen, anti-diskriminatie-wetgeving, de rechten en plichten van minderjarigen, en dergelijke.

Ook directe HV-belangen zijn aan de orde geweest: onze veel te geringe zendtijd, de achterstelling van humanistische geestelijke verzorgers in ziekenhuizen, de voor ons zeer nadelige registratie bij statisch onderzoek, e.d. Dit laatste voorbeeld verdient nadere toelichting.

Het is nog steeds gebruikelijk dat bij sociaal onderzoek naar godsdienst gevraagd wordt en niet naar levensovertuiging.

Bovendien wordt nog vaak de antwoordmogelijkheid: „geen” gegeven. Een dergelijke vraag- en antwoordstelling dekt niet meer de werkelijkheid. Dat blijkt bijvoorbeeld als mensen gevraagd worden of zij zichzelf als humanist beschouwen: 19% antwoordt dan positief blijkens een recente NIPO-onderzoeking.

Nu klinkt dit cijfer niet door in overheidsstatistieken, en dat heeft weer gevolgen voor subsidie-verdelingen enz.

Daardoor blijft onze maatschappelijke positie weer onevenredig zwak, en dat is dan

weer een argument om ons buiten de vragenlijsten te houden!

Zo zitten we in een vicieuze cirkel die alleen maar te doorbreken is als overheidsinstellingen voorgaan in het organiseren van rechtvaardigheid scheppend onderzoek.

Ambtsdragers

Een ander punt van bespreking was de positie van de buitenkerkelijke openbare ambtsdrager. Te vaak worden dergelijke functies afgeschermd voor buitenkerkelijken: zo komt men in burgemeestersprofielen nogal eens tegen dat de kandidaat „kerkelijk meelevend” moet zijn.

In de persberichten van het ministerie van Binnenlandse Zaken werd tot nu toe wel vermeld of een pas benoemde burgemeester katholiek, hervormd of gereformeerd was, maar nimmer of hij of zij humanist was. Naar aanleiding van een brief hierover van het HV, zal het ministerie voortaan wel vermelden of de betrokkene humanist is.

In sommige bestuurskolleges is het gebruikelijk dat vergaderingen nog geopend of gesloten worden met gemeenschappelijk gebed. Het staat vanzelfsprekend iedere burger vrij te bidden indien hij of zij dit wenst, maar het is in strijd met de levensbeschouwelijke pluriformiteit die de overheid dient te respecteren, indien openbare ambtsdragers hierbij voorgaan.

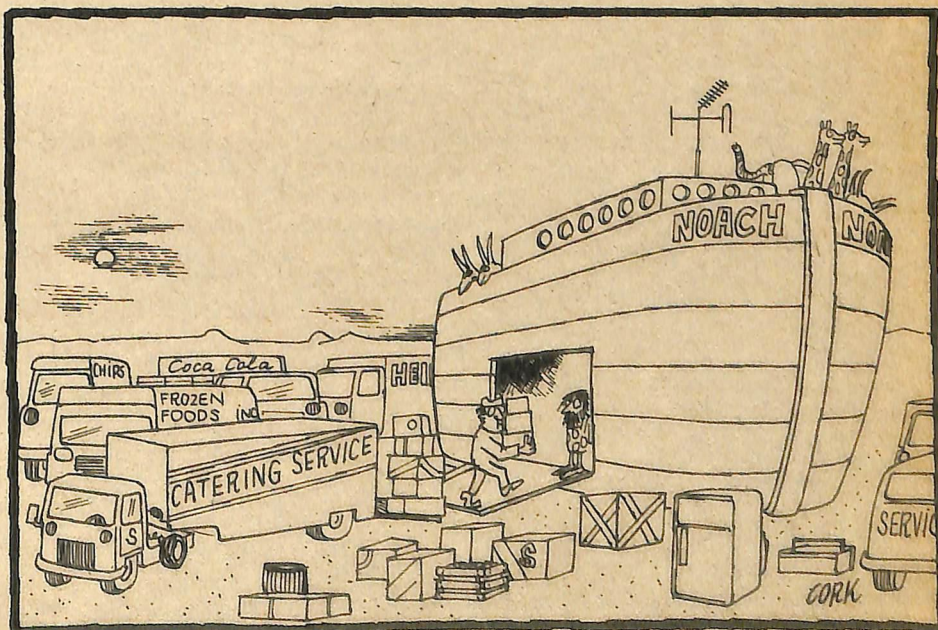
Bij dit alles is het niet onze bedoeling de kerken te bestrijden (zoals wel eens gedacht wordt), maar wel om op te komen voor keuzevrijheid en gelijkwaardigheid als het om levensovertuiging gaat.

Ook is het niet de bedoeling bij voorbaat alle buitenkerkelijken te claimen: wij hebben niet de pretentie namens alle buitenkerkelijken het woord te kunnen voeren.

Wel willen wij voor de belangen van buitenkerkelijken opkomen als er van duidelijke achterstelling sprake is.

Zo'n voorbeeld is de geestelijke verzorging in ziekenhuizen. Iedereen betaalt mee aan die geestelijke verzorging via ziekenfonds of particuliere verzekeringen. Toch gaat dat geld vrijwel uitsluitend naar de confes-

(Lees verder op pag. 8)

Sake Bouma

SAKE BOUMA werd 67 jaar geleden in Friesland geboren en draagt, zoals hij zelf zegt, nog steeds de gevolgen mee van zijn schoolmeesterschap en van zijn redakteursfunctie bij een uitgeverij.

Hij behoort tot de werkers van het eerste uur, want zijn lidmaatschap van het H. Verbond dateert vanaf de oprichtingsvergadering te Amsterdam in 1946.

Ook als gepensioneerde is en blijft hij actief in de drankbestrijding. Bouma is o.a. voorzitter van de redactie „Nuchter Bekeken” (14-daags orgaan van de ANDO) en van het Alcoholrecreatiecentrum „Us Blau Hiem” te Appelscha.

Voorts is hij bestuurslid van een consultatiebureau voor (= tegen) Alcohol en Drugs.

„Humanist” biedt hem graag gelegenheid om in aansluiting aan de reeks T.V.- en radioprogramma's van het Verbond zijn visie te geven op een steeds groter wordend maatschappelijk en sociaal probleem.

Red.

Geheelonthouders: bestaan die nog?

Ieder zinnig mens, en die vind je ook onder humanisten, schrikt zo nu en dan toch wel op van die aantallen probleemdrinkers. Men schat deze groep op zo'n zeshonderdduizend. De naaste betrokkenen niet meegerekend . . .

En dat neemt nog steeds toe.

Daar kun je met goed fatsoen zo langzamerhand niet meer aan voorbij gaan, zelfs als je het over-de-schreef-gaan alléén aan individuele zwakheid zou wijten („Zijn dat nou kerels? Laten ze hun maat houden, om van de wijven helemaal niet te spreken!”) Maar bovendien weten we, dat het veel ingewikkelder ligt: bij de oorzaken zijn maatschappelijke omstandigheden, frustraties van allerlei soort, erfelijke bagage niet te ontkennen.

Voorkómen is beter . . .

En dus nemen we maatregelen, in de preventieve én in de curatieve sector. Er komt geld beschikbaar voor voorlichting aan kinderen en jonge mensen: veel te weinig, maar goed, het krijgt aandacht.

Verschillende groeperingen van volwassenen (met name vrouwenorganisaties) laten zich informeren en het H.V. wijdt er t.v.- en radiouitzendingen aan. Trouwens: je kunt geen zichzelf respecterende krant of tijdschrift noemen of ze hebben de laatste paar jaar reportages aan deze problematiek besteed. Nee, niemand kan zich meer op onkunde beroepen.

. . . dan genezen

Wat het curatieve aspect betreft:

De regering (Irene Vorriink) heeft een ontmoedigingsbeleid aangekondigd. Laten we hopen, dat er ooit weer opnieuw geregeerd wordt, en dat dit voornemen in daden te herkennen zal zijn, o.a. in verbod van t.v.-reclame.

Via de 1 november-wet '74 zal de drinkende weggebruiker hardhandig aan z'n verantwoordelijkheid herinnerd worden. De Consultatieburo's voor Alcohol en Drugs (60 buro-adressen) doen hun best de ellende van drinkers en hun gezinnen in te

dammen; daar wordt veel geld voor uitgetrokken. Maar de stroom is niet bij te houden, laat staan tegen te houden.

Speciale klinieken passen rigoureuze methoden toe om patiënten, die zichzelf hadden opgegeven, om te turnen. Bij een eerste kennismaking (als buitenstaander) ril je van de aanpak. Je humanistische visie op de mens wordt op een harde proef gesteld, maar er zijn resultaten.

De A.A. doet moedig en praktisch werk: samen blijven ze, na de val in een schijnbaar bodemloze put, weer overeind staan. En wij allemaal verzuchten: gelukkig, er gebeurt wat. Laten we het vooral financieel mee mogelijk maken . . .

Door het plafond

Maar wie even durft en wil doorpeinzen, stuit op een verderliggende vraag: Zou dit alles ook wat te maken hebben met het normale, keurige drankgebruik?

De curve, die de toename hiervan aangeeft, schiet door het plafond: de laatste tien jaar een verdubbeling. De oorzaken kennen we wel, we gaan daar nu niet te ver op in. Het is genoemd: het nonchalante drankgebruik, zoals we vroeger de armoede tot voor kort de welvaart als oorzakelijke factoren aanwezen. Nonchalance: je doet maar, het is gezellig, geen kritische aandacht waard.

Eentje voor de gezelligheid, nòg eentje . . .

Maar onderzoekers constateren, dat er wel degelijk een verband bestaat tussen het één en het ander: hoe omvangrijker het totale drankgebruik, hoe hoger het aantal excessieve drinkers.

En daar kunnen we toch niet helemaal omheen. Die vanzelfsprekendheid van „het drankje” spreekt blijkbaar toch niet zó voor zichzelf.

Trimbos

Ja, ja, daar doen we ook wat aan, want we moeten leren op een beheerste, sociaal-verantwoorde wijze met alcohol om te gaan.

Trimbos heeft het zelf gezegd: de enig haalbare remedie is de jeugd bij haar kennismaking met de drank te helpen tot een verstandig gebruik te geraken.

Dat klinkt zo op het eerste gezicht aanneemelijk. Er zijn immers wel meer dingen in je leven, die niet zonder gevaar zijn: neem de auto maar. Je gaat 'm dáárom toch niet afschaffen?

We zijn, zo geven drinkers ons toe, misschien wel 'ns wat te ver gegaan met het glaasje, de laatste tijd. Laat moeder zich ook 'ns wat oriënteren bij de frisdranken, daar schijnt ook wat aan het veranderen te zijn. Trimbos heeft gelijk: we moeten op onze hoede blijven, maar het moet toch mogelijk zijn de zaak binnen de perken te houden.

Aldus redeneert „men”.

Zelfbedrog

Mijn commentaar: ik geloof niet in dat zelfbedrog.

In dit verhaal gaan we immers almaar voorbij aan wat het meest typerende en verraderlijke van de alcohol is: Wie eraan begint, komt door de aangename, wat bedwelkende werking steeds minder-kritisch tegenover zichzelf te staan. Dus volgt herhaling. En waar ligt dan de grens met verslaving?

Wie er aan begint, of laat beginnen, slaat een richting in, waarbij hij het tempo niet meer alleen bepaalt: de drank rijdt mee. Dat is punt één.

Punt twee: Heb je wel een been om op te staan als je degene, die in de puree terecht kwam, eruit zou willen helpen? Ja, een wankel, onzeker been. Terwijl juist het feit, dat je de drank buitenboord kunt houden, voor dezen als voorbeeld, als houvast nodiger is dan ooit.

Punt drie: De vergelijking met de auto gaat niet op. Hierbij overheerst duidelijk de positieve functie (al zijn we hier, ik geef het toe, aan de grens gekomen).

En nu hoor ik u al zeggen: Dat geldt ook voor de alcoholica. Die kunnen de meeste

mensen gewoon niet missen om in bepaalde situaties los te komen. Dat is een schijnredenering: men kiest dan die weg – letterlijk de weg van de minste weerstand –, zonder een andere geprobeerd te hebben. Om van de zin en het nivo van dat loskomen niet te spreken.

We zijn er nog

Welnu, voornamelijk om deze drie punten zijn wij geheelonthouders er inderdaad nog. Georganiseerd ruim tienduizend, maar los daarvan in de praktijk gelukkig heel wat meer.

Onze verontrusting en ervaring hebben dus tot een andere gevolgtrekking geleid dan bij de meeste landgenoten. We ondersteunen alle helpende maatregelen (zie boven), behalve het advies van Trimbos c.s. Mijn lezers-humanisten zijn stuk voor stuk in staat hun conclusies te trekken. En ze zullen dat serieus doen, getoetst aan hun verantwoordelijkheidsbesef. Dat zijn ze aan hun humanist-zijn verplicht.

Hier ben ik zo vrij een paar begrippen uit de doelstelling van het H.V. in herinnering te brengen, zoals:

- De helpende zorg voor de medemens; en;
- Het streven naar een samenleving, waaraan de menselijke waardigheid en medemenselijkheid centraal staan.

Dat is niet gering. En duidelijk: ik wil daar geen woord meer aan toevoegen.

Bij de H.V.-radiuitzending van 13 november j.l. stond vermeld: „Sociaal drinken van alcohol wordt voor heel wat mensen langzamerhand een probleem”. En de vertwijfelde kreet: „Hèlp, ik drink niet meer”. Tot mij en u gericht.

Sake Bouma

Valse voorlichting van de Evangelische Omroep over humanisten

Het Humanistisch Verbond heeft de Evangelische Omroep zendtijd aangeboden om diens „eenzijdige, onvolledige en misleidende voorstelling van het humanistisch denken” te corrigeren. Dit zou moeten gebeuren binnen het programma van de EO.

De EO kwalificeerde de humanisten in haar tv-programma van 22 nov. als respectievelijk „een afbrekende kracht”, die „het leven in gevaar heeft gebracht”, „bewezen had tot pessimisme te leiden” en „in wanhoop eindigt”.

In een brief aan het bestuur van de EO schrijft het Humanistisch Verbond, dat uiteraard de ideeën van EO en HV fundamenteel verschillen, maar het H.V. acht dat geen argument om elkaars denkbeelden suggestief, misleidend, of zelfs beledigend te representeren.

Humanisten vinden het **onwaardig** dat in het programma de indruk gewekt werd dat zij met hun levensovertuiging het verschil tussen goed en kwaad niet kunnen weten. Ze vragen de EO om **eerlijke voorlichting** in haar eigen programma.

De brief van Het Hum. Verbond aan de EO, ondertekend door Casper Vogel in zijn functie van hoofd Radio- en Televisiedienst, eindigt als volgt:

„Indien u zich – om welke reden dan ook – bezwaard voelt om uw zendtijd hiervoor in te ruimen, dan zijn wij bereid voor uw publiek, dus binnen uw programma, in tien minuten van onze eigen zendtijd kort en zakelijk de beginselen van het humanisme en z'n opkomst in de Renaissance weer te geven.

Tevens kan dan verduidelijkt worden dat er een humanistische ethiek bestaat, die onder meer vergt dat men het gesprek met de ander aangaat in respect voor diens denkbeelden.”

Wij hebben gemeend – gezien het publieke karakter van Uw voorlichting – de inhoud van deze brief openbaar te kunnen maken en wachten uw reactie met belangstelling af.”

Inmiddels heeft de EO het aanbod afgeslagen. Het EO-bestuur verwijst het Humanistisch Verbond in een reactie naar de komende zeven afleveringen. - Red.

De Vrije Gemeente honderd jaar

Honderd jaar geleden richtte een kleine groep van 141 mannen en vrouwen, onder leiding van de broers Herman en Reinhard Hugenholtz een vereniging op, die zij de Vrije Gemeente noemden.

Daarmee traden zij uit de kerk omdat zij daarin geen plaats meer zagen voor hun eerlijk maar gedifferentieerder geloof. Hen dreef de wil om ruimte te verschaffen voor een religieuze belevenis die zich niet bedreigd of geschonden behoeft te gevoelen door de verworvenheden van de algemene cultuur en wetenschap.

Humanisten voelen zich in vele opzichten verwant met de levensovertuiging van hen die in De Vrije Gemeente verenigd zijn. Vooral wordt bewondering gevoeld voor de daad van moed en oprechtheid die destijds tot de oprichting leidde.

Men onderschatte de worsteling niet die er geweest is om de kerk te verlaten.

Enkele namen: Huet, Pierson, de Veer, Domela.

Maar de meesten bleven in de kerk, met kleine of grote offers van karakter.

Het is een moedig groepje geweest, dat onder leiding van de nobele Hugenholtz, jr. in 1877 de kerk verliet om de Vrije Gemeente te stichten, aanvankelijk bijeenkomend in vreemde lokaliteiten, waar op de zondagochtend de sporen van the night before nog te vinden waren; later in een eigen gebouw aan de Weteringschans.

Zij hadden zich bevrijd van een bepaalde geloofsbelijdenis, van het gangbaar ritueel als Doop en Avondmaal – en men stelde zich open voor wat de wetenschap aan ons wereldbeeld heeft te vervangen of toe te voegen.

Dat was op het laatst van de 19e eeuw – met respect gezegd – een enorme stap.

P. Spigt

Oud-voorzitter van het Humanistisch Verbond, Mr. Max G. Rood, is op 25 november j.l. gekozen tot Deken van de Nederlandse Orde van Advocaten, als opvolger van Mr. H. Kuyper.

Graag bieden wij hem onze hartelijke gelukwensen aan met deze eervolle verkiezing!

Breda

Het HV in Breda deed iets, dat op mij als niet-lid en zelfs „leek” zeer veel indruk heeft gemaakt. In sept./okt. van dit jaar organiseerde het vier gesprekszondagen, waaraan ik, dankzij een introductie, mocht deelnemen.

Die dagen zullen mij lang heugen. Met vrijwel niemand bekend op de eerste zondagmorgen om 10 uur, ging ik de vierde zondag om vijf uur naar huis met het overtuigende gevoel er enige vrienden bij te hebben in de wereld. Een overweldigend gevoel in het besef, dat echte vrienden schaars zijn; met geluk en dan pas na vele jaren verwerf je er een handje vol. En nu: in een samenzijn van in totaal 28 uur ineens een i g e n erbij; overstelpend, werkelijk! Ik ben het H.V. dan ook zeer dankbaar (en metterdaad lid geworden). Het H.V. maar natuurlijk vooral de mensen die daar aanwezig waren.

Wij (het wij-gevoel was onvermijdelijk) hebben met elkaar de gelegenheid gekregen tot de kern van ieders persoonlijkheid te komen met een ongekend, en voor mij voor onmogelijk gehouden tempo. Toch was het geen wonder.

Het is in de eerste plaats dank zij Ila Schoutsen, dat ons aller bereidheid tot inzet, zó doelmatig werd ingericht, dat dit verbluffende resultaat werd bereikt. Je zou er agoog van willen worden. Met zeer veel ongeduld kijk ik dan ook uit naar de herhaling in maart '78, waar we gewoon toe móesten besluiten.

Son (N.B.).

Piet Stuurman

Amersfoort

Een zondagochtend-bijeenkomst op 18 december zal gehouden worden in het burg. van Randwijckhuis aan de Diamantweg 22. Jan de Leede zal dan spreken over „HUMANISME ALS INSPIRATIEBRON”.

Aanvang 10.15 uur.

De dag daarop, maandag 19 dec., is er „open huis” bij de fam. Schoemaker, Calabrië 11, Leusden C. Deze bijeenkomst begint om 20.00 uur.

Nunspeet-Harderwijk

In het blad van deze gemeenschap wordt aandacht besteed aan het overlijden van de kort geleden als sekretaris afgetreden heer Bruinshorst op 14 nov. j.l.

Op 22 dec. zal Ila Schoutsen een samenvatting leiden „Persoonlijke contacten”. Deze begint om 19.30 uur. De plaats: waarschijnlijk bij een der leden thuis, maar belt u mevr. A. de Groot op om te weten wáár. Tel. 03410 - 14572.

Ledengroei

januari 1977	14.428
oktober 1977	15.133
november 1977	15.219
januari 1978	? ?

Utrecht

Elke derde donderdag in de maand heeft de Gemeenschap Utrecht haar contactavond in het Erasmushuis.

Als u na het winkelen op koopavond zin hebt om binnen te vallen of als u gewoon zin hebt om te komen vindt u daar leden van de Gemeenschap om onder het genot van een kopje koffie wat met elkaar te praten, naar een muziekje te luisteren of een spelletje te doen.

De eerstkomende avond is op **donderdag 15 december 1977**

Op zondag 15 januari 1978 houdt de Gemeenschap Utrecht haar traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst.

Aan een lopend buffet, afgewisseld met muzikaal optreden hebben we de gelegenheid om elkaar al het goede voor het komende jaar toe te wensen en weer eens gezellig bij elkaar te zijn.

Plaats: Erasmushuis. Opgave bij het bestuur.

Apeldoorn-Epe

In Epe zal op vrijdag 16 dec. (hopelijk leest u dit nog op tijd) het gesprek worden voortgezet over „Humanisme en religie”. Het onderwerp wordt ingeleid door de heer S. S. Kool en de bijeenkomst wordt gehouden bij hem thuis aan de Burg. Renkenlaan 32.

In Apeldoorn begint zondagmiddag 18 december om 3 uur een serie bijeenkomsten o.l.v. Ila Schoutsen over ons Humanistisch Perspectief – onze geloofsbelijdenis zagezegd.

Plaats: Mandala.

Drachten en omstreken

Dank zij de hulp en medewerking van de humanistisch geestelijk raadsman J. Kroos is het mogelijk een bijzondere bijeenkomst te houden.

Wij nodigen u uit voor de **Regionale Nieuwjaarsbijeenkomst** in de grote zaal van de „LAWEI” op **zaterdag 7 januari 1978**, ’s-morgens om 11 uur.

De bijeenkomst duurt tot ongeveer 4 uur in de namiddag.

Om organisatorische redenen vragen wij u, u even op te geven bij een der onderstaande personen, vooral indien u komt

Humanist

waarnemende redactie vanaf 1 jan. 1978:

Jan de Leede en Casper Vogel

Gedrukt op kringloop-papier bij

Lumax, Utrecht.

Redactie-adres: Hum. Verbond,

Oude Gracht 152, Utrecht. Tel. (030)

31 81 45.

Abonnementsprijs voor niet-leden:

f 18,- per jaar t.n.v. Humanistische

Pers. postgiro 58, Utrecht.

met kinderen, in verband met de oppas. Mevr. Batstra, Uithof 76, Drachten; tel. 05120 - 18338, dhr. W. K. Noort, De Greide 2, Beetsterzwaag; 05126 - 2181, mevr. M. L. Kuiper, Moezel 12, Drachten; 05120 - 18730.

Agenda

11.00 uur – Ontvangst met koffie.

11.30 uur – Opening, voorzitter gemeenschap Drachten.

11.45 uur – Nieuwjaarsrede door De Heer **P. Spigt**, hoofdbestuurslid van het Humanistisch Verbond.

12.30 uur – Het nuttigen van een broodje en kennismaking. Tevens kunt u kennis maken en informatie inwinnen over het werk van de Stichting **Hivos**, (Humanistisch Instituut Voor Ontwikkelings Samenwerking). Er is ook een stand met div. artikelen uit de derde wereld.

14.00 uur – „allebei je ellebogen” een muzikale komedie naar een gegeven van Ivan Stodola.

Bewerking en regie: Zdenek Kraus;

Vertaling: Jana Béránova;

Dekor en kostuums: Jan Kieboom;

Muziek: Jean Lambrechts;

Liedjes: Herman Pieter de Boer;

Choreografie: José Lewis.

Spelers: Cor van den Brink, Fiet Dekker,

Paul van Gorcum, Josja Hamann, Monique Lapidaire, Babette Mulder, Diny de

Neef, Rick Nicolet, Ad Noyons, Robert

Sobels, Felix Troch, Joop Wittermans.

c.a. 16.00 sluiting.

Alleen door uw medewerking en aanwezigheid kunnen wij vanuit het Humanistisch Verbond, deze dag organiseren.

Wij hopen en verwachten dat u komt, ook zij die belangstelling tonen voor het humanisme, kunt u uitnodigen!

Bel of schrijf even naar bovenstaande adressen.

Mevr. M. L. Kuiper

Radioprogramma's

Hilversum 1, zondag 9.30-10 uur

Zondag 18 december

Aktualiteiten

Samenstelling: Rina Spigt

Zondag 25 december

Geen wonder...

Een on-christelijk programma over een

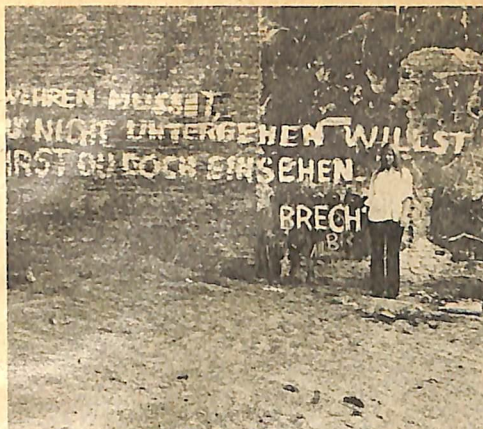
heidens feest.

Samenstelling: Casper Vogel

Zondag 1 januari:

Aktualiteiten.

Samenstelling en presentatie: Rina Spigt

Help even een bus in elkaar zetten

Een belangrijke rol in het TV spel „Een staatsvijand zoals jij en ik” (zie pag. 6) spelen de foto's van Oscar van Alphen. Uit duizenden foto's stelde hij een tentoonstelling samen „Duitsland, het rijke onvermogen”.

Ongetwijfeld heeft u gelezen dat deze tentoonstelling in negen musea te zien zal zijn.

Maar ja, de drempel van een museum is vaak hoog; en in negen plaatsen, telkens een maand, maakt de tentoonstelling erg onbeweeglijk. Deze belangrijke tentoonstelling zou op veel plaatsen te zien moeten zijn, hij moet aanzet worden tot activiteiten; de mensen laten nadenken over wat er in Duitsland en ook in Nederland aan de hand is. Dat is ook de reden waarom een aantal mensen samen met Oscar van Alphen besloot te zoeken naar mogelijkheden deze tentoonstelling **mobiel** te maken.

De oplossing?

Een bus, een engelse dubbeldekker, ingericht als tentoonstellingsruimte. De plannen hiervoor zijn al gevorderd. Maar het enige probleem is nog de benodigde gelden. Nog f 50.000 is nodig om de bus te laten rijden.

Een AKTIEBUS.

Want met deze aktiebus is er een mogelijkheid geschapen voor een blijvende expositieruimte ook voor andere aktiegroepen. Er zijn al plannen om een tentoonstelling over Zuid-Afrikaanse kunstenaars in balingschap te houden.

Een komitee van aanbeveling waarin onder andere Bram v. d. Lek, Joop v. Tijn, Hedy d'Ancona, Prof. J. F. Glastra van Loon, Johan v. d. Keuken e.a. zitten, steunt het initiatief.

f 50.000. Misschien een bedrag dat wel wat veel lijkt. Maar als ieder lid van het Humanistisch Verbond f 30,- overmaakt op giro 3909893 t.n.v. de AKTIEBUS te Amsterdam, dan kan op 31 januari 1978 de aktiebus rijden. Help even een bus in elkaar te zetten!

Piet Brinkman

Waardevol onkruid

Wat helmgras voor onze duinen betekent, dat is de eucalyptusboom voor (sub-) tropische gebieden: door de lange wortels blijven zij ook bij langdurige droogte in leven en voorkómen het wegwaaien of wegreunen van zand en aarde.

Omdat bomen die deze erosie van de bodem tegengaan, jaren nodig hebben om uit te groeien, zocht de ORD, een ontwikkelingsorganisatie in de Sahel-landen naar iets anders om de grond te beschermen. De directeur, dr. Ly, ontdekte iets bijzonders: een onkruid met lange wortels dat bovendien nog breed uitwaaijende bladeren geeft en daardoor een prima beschermmer van de grond is zowel tegen zon als regen.

Aleysicarpus Ovelius – zo heet dit waardevolle onkruid – bleek echter nog een extra pluspunt te bezitten, n.l. een hoog eiwitgehalte. Dat maakt het tevens uitmuntend geschikt als veevoeder.

Vrijwel alle boeren in de Sahel-streek van Opper-Volta bezitten beesten omdat ze bij

een slechte oogst daar op terug kunnen vallen voor hun levensonderhoud.

Veevoeder is duur, zeker voor deze arme boeren.

Met behulp van een financiële bijdrage van de Wereldraad van Kerken slaagde de ontwikkelingsorganisatie ORD er in, een proefveld van 200 hectare aan te leggen met dit onkruid.

Door de verkoop van deze plant hoopt men nu een behoefte te scheppen waardoor de boeren zelf grond gaan inzaaien met de Aleysicarpus.

Omdat in de droogteperiode ook het bomenbestand enorm is afgenomen zou aanplant van dit „onkruid” twee grote voordelen opleveren:

- goed en goedkoop veevoeder;
- bescherming van de grond tegen erosie.

De ORD stelt dan ook alles in het werk om de boeren over te halen dit nuttige gewas in te zaaien.

A. Wd.

(bron: „Onze Wereld” van 16 nov. '77)

Een TV-uitzending van het Humanistisch Verbond (zondag 18 dec. 22,30 uur)

„Een staatsvijand zoals jij en ik”

Er zijn verschillende manieren om naar Duitsland te kijken. Een wirtschaftswunder, een welvaartsstaat met een sterke D-mark. Een bondsstaat die bestaat uit 8 landen, twee vrijsteden, en een loshangende, gedeelde stad Berlijn verweg. Iedere staat met een eigen regering, een eigen minister-president en een eigen minister van justitie. En boven dat alles waakt de bondsregering ervoor dat het model-Duitsland kost wat kost gehandhaafd blijft. Een van de manieren om naar west-duitsland te kijken, is van binnen uit. Zoals de leraar K uit de Roman van Peter Schneider „Een staatsvijand zoals jij en ik”.

Deze leraar K. speelt de hoofdpersoon in het TV-spel dat Anne Marie Prins voor het Humanistisch Verbond regisseerde. Het is een indringend spel geworden tegen de achtergrond van foto's van Oscar van Alphen.

De leraar K is één van de 4000 Duitsers die in overheidsdienst waren en ontslagen zijn, of geen nieuwe baan konden krijgen. Berufsverbote noemen sommigen dat. Officieel bestaan er geen berufsverbote. Maar 4000 mensen konden geen leraar zijn, geen rechter, geen treinconducteur, geen postbode, omdat hogere bazen iets verdachts bespeurden: niet trouw aan de grondwet, niet bereid om het Model-Duitsland door dik en dun te verdedigen. Officieel bestaan er geen berufsverbote, want volgens meneer Maihofer, de minister van binnenlandse zaken van die bondsregering, kun je toch een baan zoeken bij

een andere werkgever: maar wie wil een staatsvijand in dienst?

4000 Westduitsers van de 42 miljoen stemgerechtigden: is dat nu de moeite waard? 4000 persoonlijke tragedies die ontstonden uit evenzovele dossiers, samengesteld door 18.000 ambtenaren van de grondwet-politie, samen met een tienvoud aan tipgevers.

Is dat de moeite waard?

700.000 mensen moesten in een apart gesprek hun trouw aan de grondwet bewijzen. In 1975 waren in de computers van de staat Berlijn de gegevens opgeslagen van 190.000 mensen. Niet alleen hun naam, hun adres, hun beroep, hun politieke partij en de verenigingen waarvan ze lid waren. Maar ook de boeken die zij uit de bibliotheek lazen en waar hun auto geparkeerd stond toen een Vietnam-demonstratie door de straten trok.

In heel Duitsland staan 3.000.000 personen in dossiers van de Verfassungsschutz, de Duitse BVD, vastgepind. En eenmaal een dossier altijd een dossier.

En dan ontstaat de angst. Niet opvallen, niet afwijken, niet kritisch zijn. Je conformeren. De angst bij al degenen die nog niet zijn vastgelegd. Is dat de democratie van de middelmaat? Of is die angst het grootste gevaar voor de democratie?

En zegt u bij het zien van de TV uitzending: „nou ja, dat alles komt bij ons toch niet voor”, dan is dat misschien iets om over na te denken.

Piet Brinkman

Wil ze slagroom?

(boekbespreking)

U denkt misschien dat het om een vlot romannetje gaat, maar de ondertitel zal het u duidelijk maken. Deze luidt: Hoe wij met gehandicapten omgaan.

Dit boekje van 70 pagina's is geschreven door N. Immink (secretaris van de Nederlandse Gezinsraad) uitgever Callenbach; prijs f 10,-.

Het is een schokkend boekje, zeker voor degenen die niet met gehandicapten omgaan. Op pijnlijke wijze maakt het duidelijk, hoe weinig humaan we eigenlijk nog zijn en hoe vaak de z.g. normale mens de gehandicapte medemens kwetst (soms met de beste bedoelingen).

Dat wil ook de titel duidelijk maken. Als je met een gehandicapte ergens koffie gaat drinken, vraagt de ober automatisch aan de

Complimenten van de dominee

Het kerkblad van de gereformeerde kerken van Voorburg, Rijswijk en Leidschendam d.d. 12-11-77 bevat een artikel van ds. Overduin, die o.a. schrijft:

„Zonde is: het verbreken van de band met God. De goddelijke zeggenschap zelf overnemen of aan een of andere schepselmatige instantie toekennen.

Het Humanisme heeft deze oerzonde verheven tot een principe. „De mens de maatstaf van alle dingen”.

Maar een mens kan beter zijn dan zijn slechte leer. Humanisten zijn dikwijls op zedelijk en karakterologisch gebied beter dan christenen.”

A.Wd.

begeleider(ster) „wil hij/zij slagroom?” (in de koffie) en een gehandicapte voelt dat als kwetsend, omdat hij/zij niet voor vol wordt aangezien en (of u het nu gelooft of niet), dat gaat zo z'n hele leven door. Of het nu de dokter, familie, bureu, vrienden of de hulpverlener(s) zijn; waarbij dan, als het om een gehandicapt kind gaat, in verreweg de meeste gevallen de ouders als onmondige kinderen worden behandeld.

Het boekje staat vol van stuitende voorbeelden; het doet je óók beseffen, dat we steeds meer in een namaakwereld leven. De oude mens stoppen we in een bejaardenhuis, het gebrekkige kind gaat naar een inrichting, hulpbehoevenden bergen we eveneens elders op. Voor de doden rouwen we niet meer. Radio, TV, pers en reclame toveren ons tenslotte uitsluitend „normale” mensen voor ogen, die voortdurend lachend onnutte zaken kopen of op vakantie gaan.

Het boekje besluit met enkele pagina's aanbevelingen, die stuk voor stuk de moeite waard zijn. Maar eigenlijk is er naar mijn overtuiging maar één basis, waarop die aanbevelingen zin hebben en dat is:

Onszelf van de angst ontdoen voor al hetgeen ons in onze „normaliteit” bedreigt, een bedreiging die wij in onze gehandicapte medemens in levenden lijve voor ons zien.

Dan zullen wij er niet langer voor op de vlucht gaan (naar voren of naar achteren), maar hem écht als medemens aanvaarden. Warm aanbevolen!

W. Fiege

Verbond sprak met Kamerleden

(vervolg van pag. 3)

sionele geestelijke verzorging. De ervaring heeft geleerd dat daar waar de **humanistische geestelijke verzorging** een eerlijke kans krijgt, een belangrijk deel (een kwart tot een derde) deze verzorging kiest.

Deze onrechtvaardige besteding van algemene middelen is ook met de betrokken kamerleden besproken. Daarbij is gebleken dat wij op grote sympathie kunnen rekenen. Het probleem is echter dat de besteding van deze gelden bepaald wordt door (meest confessionele) besturen waar de overheid geen zeggenschap over heeft. Er wordt nu nagedacht over een zodanige herziening van de stichtingsstructuur in welzijnswerk en gezondheidszorg dat ook de gebruikers van die voorzieningen meer invloed kunnen gaan uitoefenen, b.v. als het om een rechtvaardige verdeling van gelden gaat. Ook wordt bekeken in hoeverre van de kant van de overheid morele druk kan worden uitgeoefend.

Schoolstrijd?

Ook is gesproken over het openbare onderwijs en de samenwerkingsschool. Wij betreuren het dat het episcopaat een tegenstander is van de samenwerkingsschool, waarin de verschillende levensovertuigingen elkaar in de school kunnen ontmoeten.

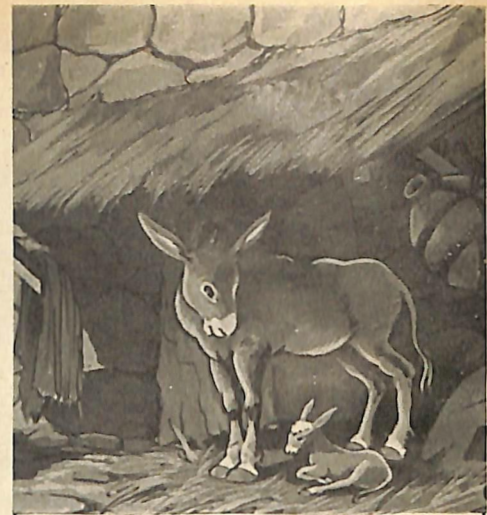
Het is de vraag of de overheid eraan moet meewerken dat confessionele scholen een monopoliepositie krijgen: openbaar- en samenwerkingsonderwijs dient voort te gaan als er slechts ruimte is voor één onderwijsinstelling in een streek. De vrijheid van de één mag niet ten koste gaan van de vrijheid van de ander. Dit klemmt temeer als men weet dat slechts de helft van de ouders wier kinderen een confessionele school bezoeken persé een confessionele school wensen. Als de bisschoppen dan nog eens het confessionele karakter willen gaan versterken, dan wordt de onevenredigheid helemaal groot.

De ontwikkelingen in Tilburg zijn wat dat betreft illustratief.

Samenvattend kan gezegd worden dat de besprekingen tussen HV en kamerleden over en weer heel verhelderend zijn geweest, en dat in de toekomst te verwachten valt dat nog vele contacten zullen worden gelegd.

Indien leden van het HV op mogelijke voorbeelden van achterstelling zouden stoten die spelen op landelijk terrein, dan is het nuttig het HV daarvan op de hoogte te stellen opdat er wellicht iets aan gedaan kan worden.

Rob Tielman

Het ezeltje

In de korte, blauwe schemering deed ik een kleine wandeling. De grond was rood, gebarsten-droog. De lucht was dun en vreeslijk hoog,

en blauwe distels stijf en grillig ritselden driftig en onwillig. Stil grazend naast een grijze rots zag ik opeens op hoge beenen een jongen ezel; zijn ooren schenen doorzichtig, zijn gelaat was trots. Zijn lange, ambren oogen blonken als water, ernstig en bezonken en onpartijdig was zijn blik.

En na een korte, felle schrik verstarde ik in verwondering. Of kan het eerbied zijn geweest voor dit schoon, ongeschonden beest, waarmee ik langzaam verder ging? Een pijnlijke herinnering: zoo ben ik vroeger ook geweest.

Die gaafheid en zachtzinnigheid onzware ernst en droomrigheid, o kon ik dat nog ééns herwinnen, kon ik nog ééns opnieuw beginnen.

M. Vasalis

(uit: Diebare poëzie, een bundel door Anton van Wilderode en Fil de Ridder verzamelde gedichten over dieren, uitgave Orion-1971)

Correspondentie

Gezocht een jonge humanist die zou willen corresponderen met een franse humanist.

Het is niet uitgesloten dat zo'n contact kan leiden tot een logeerpartij in Parijs.

Adres: André Niel, 5, Rue Joseph de Maistre 75018 PARIS. De heer Niel is oprichter van het Institut de l'Homme, een bij de IHEU aangesloten organisatie; schrijver en filosoof.

U kunt rechtstreeks schrijven, maar Ernst van Brakel, executive director van IHEU zal het op prijs stellen als u hem daarvan mededeling doet. Dan weet hij, dat dit bericht succes heeft gehad. - Red.